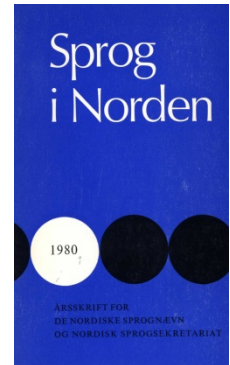

Sprog i Norden

Titel: Stavningen av främmande ord i svenskan
Forfatter: Elias Wessén
Kilde: Sprog i Norden, 1980, s. 27-38
URL: <http://ojs.statsbiblioteket.dk/index.php/sin/issue/archive>

© Dansk Sprognævn

Betingelser for brug af denne artikel

Denne artikel er omfattet af ophavsretsloven, og der må citeres fra den. Følgende betingelser skal dog være opfyldt:

- Citatet skal være i overensstemmelse med „god skik“
- Der må kun citeres „i det omfang, som betinges af formålet“
- Ophavsmanden til teksten skal krediteres, og kilden skal angives, jf. ovenstående bibliografiske oplysninger.

Søgbarhed

Artiklerne i de ældre numre af Sprog i Norden (1970-2004) er skannet og OCR-behandlet. OCR står for 'optical character recognition' og kan ved tegngenkendelse konvertere et billede til tekst. Dermed kan man søge i teksten. Imidlertid kan der opstå fejl i tegngenkendelsen, og når man søger på fx navne, skal man være forberedt på at søgningen ikke er 100 % pålidelig.

Stavningen av främmande ord i svenskan

Av *Elias Wessén*

Inledande anmärkning: Professor Elias Wessén höll vid det nordiska språkmötet i Stockholm i juni 1955 ett föredrag om stavningen av främmande ord i svenskan. Detta föredrag återges här i oförändrat skick (tidigare publicerat i Nordiska språkfrågor 1955, Skr. utg. av Nämnden för svensk språkvård 16, 1966, s. 12—19). Efter Elias Wesséns artikel följer ett tillägg av Bertil Molde.

Det första mera omfattande och genomtänkta försöket att fastställa principer och regler för främmande ords stavning ingår i den "Afhandling om svenska stafsättet", som utgavs av Svenska akademien år 1801. Den är i huvudsak ett verk av skalden C. G. af Leopold. Det är i varje fall han som har fört pennan. Men den bygger på långvariga diskussioner inom akademien under åren 1799—1801, varvid olika meningar hade kommit till uttryck och i viss mån sammanjämkats.

Akademien hade av sin stiftare Gustav III fått i uppdrag att utarbета en grammatik och en ordbok. Båda dessa uppgifter var stora och vittutseende företag. Akademien grep sig oförskräckt an med ordboksarbetet och gjorde aktningvärda ansatser. Men det visade sig så småningom, att man icke hade möjlighet att med egna krafter lösa uppgiften på ett tillfredsställande sätt. Under dessa arbeten blev det emellertid klart, att man behövde en stavningslära. Det rädde rätt kaotiska förhållanden inom ortografien, både i fråga om det gamla inhemska ordförrådet och, icke minst, i fråga om de främmande orden. Så kom "Afhandling om svenska stafsättet" till.

Under hela 1700-talet hade vårt land stått under ett mäktigt kulturellt inflytande från Frankrike. Det hade kulminerat mot århundradets slut, under Gustav III:s tid. Franskan var den

fina världens och det förfinade sällskapslivets språk. Man talade ofta franska omväxlande med svenska, och man kryddade gärna sin konversation med franska glosor och fraser. Det satte behag och elegans på umgänget. Det är naturligt att detta förde med sig ett starkt inflöde av franska lånord av olika slag, både kulturord, namn på nya föremål och begrepp, och vad man skulle kunna kalla "fina" ord eller modeord, ersättningar och synonymer för inhemska ord. Lånorden tillhörde både tal och skrift, vissa av dem enbart det ena eller det andra.

Det uppstod många språkliga problem rörande de franska ordens införlivande i vårt språk, till uttal och böjning. Och icke minst i fråga om deras stavning. Situationen var i flera avseenden likartad med den, vari vi nu står. Problemen påminner ganska mycket om vår tids problem med de engelska lånorden. I båda fallen gäller det inlån från språk med från vårt eget starkt avvikande ortografiskt system. Det kan därför vara mycket lärorikt för de nu aktuella problemen att ta del av de synpunkter, som då framfördes.

Låt oss höra, vad Leopold säger till försvar för de främmande orden! De svenska ersättningsord, som man har föreslagit i puristiskt syfte, är nästan alltid tunga, stela, pedantiska. De undflys därför av det allmänna umgängesspråket. "Man kunde uppfylla hela sidor med exempel härpå. Ett och annat torde göra tillfyllest ... *Älskare, medälskare, medtäflare*, äro ofta försökta öfversättningar af *amant* och *rival*. Men hvem brukar dem i umgängstalet? eller hvem kunde då vid alla tillfällen bruka dem utan en viss ton af tvång och stelhet? Hvem säger om en dam samtalsvis, att hon har *älskare*, i stället för att hon har *amanger*? eller att någon *höll envig med sin medälskare*, i stället för att han *duellerade med sin rival*? ... Huru skall man med fullkomlig motsvarighet öfversätta orden, *proposition, pretention frondeur, fantaisie, physionomie, compliment, fatal, methode, appel, parti, sottise, reflexion, billet, affectation*; att förtiga en mängd af samma beskaffenhet, öfverallt antagna af umgängstalet, men i skrift fördömda af det strängare språk-nitet? Hvilka nya ordskapelser skall man framkalla, som likväl från sjelfva deras födslostund synas

fullkomligt bekanta för läsaren, och fast aldrig tillförene sedda, likväl tyckas vara de samma, som han alltid nyttjat? ... *Billet* till exempel, betyder litet bref eller breflapp; men kan man säga: *jag har fått Er Nåds lilla bref eller breflapp?* *Prentention* är *fordran, påstående, anspråk*; men en *Dame af prentention*, är det ett *fruntimmer med fordringar* eller *med anspråk*? Talar man på det sättet? *Hon dansar med prentention*, säges det med lika liflighet i svensk öfversättning: *hon dansar med fordringar* eller *med anspråk*? *Fronder* betyder, enligt ordboken, *klandra, yttra missnöje; fantaisie, inbillning; physionomie, ansigte, ansigtsdrag*; men kan man säga: *han klandrar i hemligheten; han yttrar missnöje i hemligheten*, i stället för, *han fronderar i hemligheten*? Kan man säga: *han har blifvit klandrare*, i stället för, *han har blifvit frondör*? *Hon har mycket ansigte, hon har intet ansigte*, i stället för, *hon har mycken physionomi, hon har ingen physionomi*? *Hvar och en har sin inbillning*, i stället för, *hvar och en har sin fantasi*? — *Presentera* är utan tvifvel detsamma som *framlemna, frambara, öfverlemna, framställa, föreställa*; men säger man någonsin: *är ni framställd, eller föreställd?* i stället för, *är ni presenterad?* och hvad man ej säger, huru skall man förmås att säga det? Alla dessa öfversättningar, fastän i en ord-bok oklanderliga, man ser likväl, huru litet de passa för alla tillfällen och betydelse; huru litet de hafva umgängs-talets liflighet, och, om det uttrycket tillåtes, själen af de främmande orden. Man ser huru det är möjligt, att hafva en ord-bok, utan att hafva ett språk, åtminstone för umgänget, eller för skrifter som skola skillra samtalet; och man borde deraf sluta till omöjligheten, att någonsin måla detta sednare med andra ord och uttryck, än dem det sjelf brukar."

I högre stilarter kan man väl undvara de främmande orden, men icke i det dagliga samtalsspråket, icke heller i brevstilen, i komedien, i alla skrifter av mer vardaglig ton.

Hur skall man då göra med dessa outhärliga ord, som alltid kommer att leva kvar i språket? Skall de behålla sin främmande stavning, eller skall de stavas på svenskt sätt? Det förra vore "af alla språk-principer den minst kloka, sågom fritt ut, den mest skadliga, som någonsin kunnat upptäckas

... Behåll blott den utländska stafningen, och ordet skall aldrig blifva svenskt."

Leopold bemöter sedan de olika skäl, som kan åberopas för att bevara den främmande stavningen. Det är i grunden precis samma skadliga svaghet för det utländska, som gör att folk säger *desapprouvera* i st. f. *ogilla*, *plaisanterie* i st. f. *skämt* och otaliga andra överflödiga och onödiga främmande ord. "Denna omsorg, att vid alla tillfällen röja sin hemvana, sin förtrolighet med det fransyska tungomålet, såsom moder-språket för hofven och den högre verlden; denna fordna affektation hos mången, att med svårighet finna det inhemska ordet, att knappt veta huru något heter eller säges på svenska, huru skulle den hafva varit utan inflytande äfven på stafningen? ... Antingen lägg bort, ur tal och skrift, hvart enda till sitt ursprung främmande ord, eller en gång antagit, gångbart, oumbärligt, håll det för svenskt, och bruka och skrif det i enlighet dermed." Slutsatsen blir därför — även om akademien i detta fall måste radikalt avvika från sin annars hävdade grundsats "att lägga det allmänna bruket till grund för stafningen" — att "i de utländska ord, hvilka nu mera icke kunna från vårt språk afsöndras, den främmande stafningen både kan och bör ombytas till enlighet med våra egna stafningslagar".

Leopold skiljer sålunda mycket bestämt mellan önskvärda lånord, som berikar språket och som icke kan undvaras, och å andra sidan sådana som endast beror på lättja eller snobberi. De förra bör försvenskas till stavning och uttal, de senare skall artigt men bestämt visas på dörren. Låt oss följa engelsmännens exempel, som längesedan har givit också ett inhemskt uttal åt de utländska ord, som har blivit oumbärliga!

Om vi sedan ser till, hur akademien i detaljer har utformat sina allmänna principer, finner vi följande:

1. Fra. *c* utbytes mot *k*, såväl i början av ord som inuti ord, t.ex. komedi, karaktär, kanal, kapital, kasern, kontant, aktör, aktion, spektakel; kaptän, direktör, kommandör, sekreter (sekreterare). Detta var den förändring, som berörde det största antalet ord och som på sin tid också

väckte det största motståndet.

2. Stumt *-e* kastas, t.ex. princip, maxim, diet, sublim.
3. Fra. *-que* utbytes mot *-k*, t.ex. fabrik, praktik, suplik, rubrik, taktik, bank, risk.
4. Fra. *-ce* utbytes mot *-s*, t.ex. excellens, konferens, existens, diligens, balans (ballans), ras.
5. Fra. *ll* blir enligt uttalet *lj*, t.ex. batalj, detalj, medalj, konselj, familj, fätölj, biljett, briljant.
6. Fra. *ch* utbytes mot *sch* i slutet av ord, t.ex. marsch, affisch. En reform av tvivelaktigt värde, bl.a. därför att den införde 3 tecken för sj-ljudet (i st. f. 2).
7. Fra. *ai* blir *e* el. *ä*, t.ex. reson, mätress, affär, porträtt.
8. Fra. *eu* blir *ö*, t.ex. möbel, aktör, direktör, adjö.
9. Fra. *ou* blir *u*, t.ex. kur, kurir, kusin, kuvert, kurage, butelj, supé, jurnal, uvertyr.
10. Fra. *u* blir *y* (i vissa fall, där detta uttal hade slagit igenom): byrå, plym, lyster, staty.

Däremot gjorde man icke ändring i sådana fall, där det fanns växlande uttal, ett franskt och ett skriftenligt. Man kunde ju tänka sig, att uttalet med tiden komme att anpassa sig efter stavningen och att man därmed skulle vinna överensstämmelse mellan skrivning och uttal. T.ex. ballon, balkon, sallon — jfr med uttalet *-on*: fason, pardon, gallon

basin — jfr med uttalet *-in*: kusin, gredelin, satin (så var uttalet av detta ord enligt L:s uttryckliga uppgift)

bust, blesur, kostum, volum, debutt (och debutera), trumå — jfr med uttalet *-u-*: suplik, lakun m.fl.

I de flesta av dessa fall gick det icke som akademien önskade, utan orden har senare fått omstavas efter uttalet: ballong, bassäng, byst, kostym osv. Men principen var alldeles riktig: man bör icke göra några förhastade försök att införa uttalsenlig stavning, när uttalet kan tänkas komma att rätta sig efter skriften.

Även i övrigt höll sig försvenskningen inom vissa gränser:

1. De franska beteckningarna för sj-ljud ändrades i allmänhet icke:

choklad, charm, chikan, chiffer, chäs (senare: schäs, redan Weste 1807).

jurnal

geni, tragedi, orangeri, kurage

Framför allt de många orden på *-tion (-sion)*: nation, konstitution, revision, mission

2. *c* som tecken för *s*-ljud bibehölls:

ceremoni, civil, producera, grace, scen

3. *cc* som tecken för *ks* bibehölls ("övermåttan sällsynt", enligt Leopold):

accis, accent, accept

Den av akademien förordade och med akademiens stöd genomförda försvenskningen av de franska lånorden var utan tvivel väl genomtänkt. Den var icke radikal och avsåg icke ljudenlighet. Det var nödvändigt att göra vissa eftergifter för det långivande språket och det gängse bruket — man levde ju under en tid, då nästan alla skrivkunniga och bildade människor talade eller förstod franska. Ser man det ur den synpunkten, var den ganska djärv. Man gick så långt man vågade med utsikt att lyckas. Det värdefulla var, att man fastslog vissa allmänna regler, som lät sig tillämpa i ett stort antal fall. I vissa fall var försvenskningen fullständig: väst, kur, kår, sås, kusin, möbel, byrå m.fl. I andra stötte den på avgörande hinder: scen och grace kunde aldrig bli riktigt svenska till stavningen. Det måste därför bli en kompromiss — såsom ofta är fallet vid goda stavningsreformer. Å ena sidan är det egendomligt att se de svenska bokstäverna *å, ä, ö, y* använda i de franska orden. Å andra sidan blev de nya skrivsätten för *s*- och *sj*-ljuden en bestående olägenhet för svensk stavning och i några fall ett hinder för ordens definitiva och fullständiga införlivning.

Nästan chockerande måste på sin tid vissa försvenskningar ha förefallit: flöjt, fätölj, löjtnant, talang, fras. Särskilt skrivningen löjtnant väckte naturligtvis indignerade protester hos många, som var rättmätiga innehavare av denna officerstitel. De kände sig upprörda å sitt yrkes vägnar. Värre var det, att konungen, Gustav IV Adolf, ogillade bruket av *k* i st. f. det

latinska och franska *c*. Det var säkerligen sådana nymodigheter som kansli, kollegium, konsistorium, kompani, akademi med *k*, som oroade honom mest. Akademien fick ett onådigt kungabrev och ålades att ändra sin stavning av de främmande orden. Någon effekt blev det icke av detta kungliga påbud, och efter några år slutade kungen sin olyckliga regering.

Akademien hade sålunda beträffande de franska lånorden, som just då var aktuella, inaugurerat den principen, att så snart de har blivit tillräckligt införlivade, så skall de också stavas svenskt. Denna princip har sedermera fullföljts under 1800-talet och 1900-talet, bl.a. i akademiens ordlista, varav den första upplagan kom ut 1874. Några exempel må här anföras på ord, som sålunda har fått svensk stavning: kår (1889 corps el. kår; 1900 kår), tur, talang (da. o. ty. talent), räjong, salong, säsong, poäng, terräng, kupé, resurser, soaré (1889 soiré; 1900 soaré, äv. soiré; 1923 soaré), toalett (1889 toilet; 1900 toalett, äv. toilet; 1923 toalett), trottoar (1889 trottoir; 1900 trottoar, äv. trottoir; 1923 trottoar), memoarer (1889 memoirer; 1900 memoarer, äv. memoirer; 1923 memoarer), exploatera (1900), vy, revy, broschyr, paket, kuplett, bankrutt, lojal, portmonnä, essä (1923 essä, äv. essay), kåseri (1889), pjäs, enkät (1923), glass (1900), rutt (1923), gid (1950), sjal (1950) m.fl. Vissa franska ord är svårare än andra. Som exempel vill jag nämna assiett (1950 även asjett) och succé (1950 äv. med fransk stavning succès).

Några gånger har principerna blivit tillämpade på engelska lånord: flört (el. flirt), jobb, räd (el. raid), strejk, intervju, träna, trälare, vajer.

Att beklaga var särskilt utbytet av fra. *ch* mot *sch*, inuti ord och i slutet av ord. Stavningar sådana som nisch, tusch, fräsch, plansch, bransch, depesch, revansch, dervisch, broschyr, manschett är både fula och opraktiska. Det var icke akademien som hittade på detta otympliga *sch*; det innebar en eftergift för ett rådande bruk, som säkerligen hade tyskt ursprung. Men bruket låstes fast år 1801, och detta utgör ett anmärkningsvärt undantag från den annars så väl genomtänkta behandlingen av de främmande orden. Då man säkerligen icke vågade sig på något så radikalt som *sj*, hade det kanske varit bättre, om

man t.v. hade stannat kvar vid det långivande språkets *ch*.

Detta är en punkt i den rådande svenska stavningen, där enligt min mening en ändring vore tänkbar och önskvärd. Man kunde ifrågasätta antingen en återgång till det fra. *ch*, såsom danskan har i flertalet av dessa ord eller att följa norr-männen och införa *sj*. En sådan reform behövde icke i och för sig medföra en ändring av stavningen av sådana ord som nation, station, mission, revision. Allra mest stötande förefaller detta *sch*, när det förekommer i ord, som icke är av tyskt ursprung, t.ex. bondvischan, byscha (liten sportstuga eller arbetsskjul), schoksa, eller i engelska lånord. I några fall har också ändring skett i den senaste ordlistan (1950): sjal, sjakal, sherry, fashionabel el. fasjonabel, kautschuk el. kautsjuk, chosa sig el. sjäsa sig, bolsjevik. Varför icke också sjäs, sjäslong, sjaman, dervisj, mansjett o.a.?

Svenskan var det första av de nordiska språken, som principiellt anpassade lånordens stavning efter inhemska vanor. Och dessa principer har förblivit vägledande under halvtannat århundrade. De är alltjämt mycket lärorika. Nu är emellertid situationen i mycket förändrad, framför allt därför att vi står inför en stark inströmning av lånord från huvudsakligen ett annat håll, från engelskan. Vi står inför helt nya problem, och reglerna för lånordens behandling måste genomtänkas och genomarbetas på nytt. Det vore önskvärt, att vi kunde göra detta i samarbete. Det gäller i stort sett frågor, som principiellt är gemensamma för oss alla. En sak borde därvid vara höjd över diskussionen: det vore lyckligt, om samma principer kunde följas i alla de nordiska språken.

Tillägg av Bertil Molde

Sedan mitten av 1950-talet, då Elias Wessén skrev den här återgivna artikeln om främmande ords stavning, har framför allt frågan om stavningen av engelska lånord varit aktuell. För t.ex. franska lånord har principerna för länge sedan varit klara (jfr Wesséns redogörelse ovan).

Wessén nämner ordet *räd* med alternativformen *raid*. Stavningen *räd* infördes i Svenska Akademiens ordlista (SAOL)

1923, men i formen *raid* hade ordet då redan använts sedan 1880-talet. Parallellordet *pläd* (i formen *plaid* redan på 1820-talet) har använts med denna försvenskade stavning ända sedan 1880-talet, och står i SAOL sedan sjunde upplagan 1900. Formen *pläd* är nu den enda använda, men *räd* och *raid* konkurrerar fortfarande (som det vill synas med viss övervikt för *raid*) — dock ger SAOL *räd* som huvudform.

SAOL:s nionde upplaga 1950 hade en form *sprää* som nu torde vara helt obruklig. I upplagan 1973 togs den formen bort och ersattes med ”*spreja* äv. *spraya*” (jfr i samma upplaga: ”*sprej* äv. *spray*”). I detta fall har alltså en form för försvenskning av ett engelskt lånord övergivits och ersatts med en annan som bättre stämmer med det engelska uttalet (*spreja*), men man har också anfört formen *spraya* (och *spray*, subst.) som kan anses som en rent engelsk stavningsform (med svensk verbändelse). Ett likartat fall är *tejp* som är SAOL:s enda form (sedan 1973), trots att formen *tape* ingalunda är ovanlig. Formen *tejp* har, som ofta påpekats, fördelen att den medger avledningar: *tejpa*, *tejpning* (former som ”*tapa*”, ”*tapning*” är föga funktionsdugliga).

I SAOL 1923 (åttonde upplagan) infördes flera ”försvenskade” stavningar av främmande ord, t.ex. *buké* (bouquet), *burgeoasi* (bourgeoisie), *deshabiljé* (deshabillé), *kordelogi* (corps-de-logi), *scherry* (sherry), *faschonabel* (fashionabel), *tabeldåt* (table d’hôte). I dessa och andra fall togs de försvenskade stavningarna bort igen i nästa upplaga, 1950, och enbart formerna inom parentes togs upp (se Pelle Holm, Nytt och gammalt i Svenska Akademiens ordlista, Skr. utg. av Nämnden för svensk språkvård 8, 1951, s. 54 ff.). I ytterligare ett antal likartade fall tog man i tionde upplagan av SAOL, 1973, bort försvenskade former och behöll — i anslutning till gängse språkbruk — bara den ”främmande” stavningen, t.ex. *madeira* (madera), *pastill* (pastilj), *resumé* (resymé), *wienerbröd* (vinerbröd). I andra fall lät man 1973 försvenskningarna vara kvar som alternativ, men de placerades i regel efter den främmande stavningsvarianten, t.ex. *boulevard* el. *bulevard*, *camouflage* el. *kamuflage*, *campa* el. *kampa*, *cancer* el. *kancer*, *moussera* el.

mussera, ouvertyr el. *uvertyr, souvenir* el. *suvenir*. (Se Gösta Mattsson i Ture Johannisson—Gösta Mattsson, Svenska Akademiens ordlista under 100 år, Skr. utg. av Svenska språknämnden 55, 1974, s. 107 f.).

Det kan alltså i de senaste upplagorna av SAOL skönjas en tydlig tendens till större varsamhet än tidigare med försvenskning av främmande ords stavning. Detta beror givetvis på det faktiska språkbruket — språkbruket utanför ordlistor och ordböcker. Det beror också på att många främmande ord, framför allt engelska lånord, nu möter de flesta svenskar också i engelsk kontext. Att införa en försvenskad stavning av t.ex. *baby* när alla skolbarn lär sig detta ord i engelskundervisningen, vore troligen helt ut siktslöst. Man kan jämföra med att i SAOL 1973 *cigaret* togs in som alternativ till den tidigare ensamrådande formen *cigarrett* — där ligger bl.a. den engelska stavningen med ett *r* bakom. Ett ord som *juice* har använts länge i just den formen. I SAOL 1973 ges den försvenskade stavningsformen *jos* som uppslagsform — den formen har använts sedan 1950-talet av åtminstone en jos-fabrikant men den har annars haft svårt att slå igenom.

Andra nyare engelska lånord, framför allt de av typen *bag, jet, pop, shop*, har vunnit fast fot i svenskan under åren mellan 1950 och 1973, dvs. mellan de båda senaste upplagorna av SAOL. I tionde upplagan 1973 har man i dessa och andra fall infört alternativa stavningar med dubbelkonsonant enligt svenska regler, dvs. *bagg, jett, popp, shopp*. Man tillämpar då samma stavningsprincip som med framgång genomförts i äldre engelska lånord som *dogg, grogg, jobb, klubb, snobb*. Det förefaller emellertid som om former som *popp* och *jett* inte har accepterats (eller kommer att accepteras) i normalt språkbruk. De ökade engelskkunskaperna — och det starka engelsk—amerikanska inflytandet under efterkrigstiden — torde vara huvudorsakerna till detta. Hade en försvenskad stavning lanserats i auktoritativa ordlistor tidigare, kanske utvecklingen hade blivit en annan.

Diftongen i ord som eng. *strike, hike* har återgivits på olika sätt vid olika tider i svenskan. Vi fick inte "strajk" som svensk

form utan *streck* (på 1870-talet). Det betydligt yngre (scout-)ordet *hike* har i svenskan fått formen *hajk* (i SAOL sedan 1973), närmare det engelska uttalet (jfr Gösta Bergman i Dahlstedt—Bergman—Stähle, Främmande ord i nusvenskan, 1962, s. 44 ff.).

I SAOL 1973 togs också stavningsformen *tajma* in (eng. *time*, verb) som uppslagsord, med varianten *tima*, för vilken dock enbart "taj'ma" ges som uttal. Som Gösta Mattsson påpekar (a.a., s. 109) har detta i SAOL 1973 "inte fört med sig ord som *tajt* och *fajtas*". Stavningsformerna *tajt* ("tajta jeans") och *fajt*, *fajter*, *fajtas* är emellertid långt ifrån ovanliga i vardagligt skriftspråk. I SAOL 1973 har man alltså inte accepterat dessa stavningar, och man har inte heller tagit in orden i engelsk form (*tight*, *fight* osv.).

Dessa exempel visar att i den "officiella" svenska stavning som ges i SAOL inga klara linjer finns beträffande nyare engelska lånord eller grupper av sådana ord. Man kan vänta sig ytterligare ett antal mindre stavningsändringar — och kanske en ytterligare reduktion av antalet varianter — i kommande upplagor av SAOL. Men tendensen både i allmänt språkbruk och i SAOL:s behandling av orden är rätt tydlig: den främmande stavningen behålls i nyare lånord (i synnerhet från engelskan) i mycket stor utsträckning i normalt språkbruk.

Enstaka omstavningar av typen *tejp*, *sprej*, *tajma* förekommer, och antalet fall kan väl komma att ökas något i normalt skriftspråk. Stavningar som *fajt(as)*, *tajt*, som förekommer i vardagligt och talspråksfärgat skriftspråk (sportspråk, reklam-språk osv.), kan nog komma att införas i SAOL, men då troligen mest därför att de har blivit så vanliga att de inte kan förbigås, snarare än av principiella skäl. Själva orden kan i längden troligen inte hållas utanför SAOL, och då måste man ta ställning i stavningsfrågan.

Det finns en tendens att de ledigaste, mest vardagliga skriftspråksgenrererna lättare accepterar försvenskade stavningar av åtminstone vissa engelska lånord. Eftersom den allmänna stilnivån inom svenskt standardskriftspråk visar påtagliga tecken

på att bli mera talspråksnära, mera vardaglig, kan detta medföra att försvenskade stavningar av vanliga och viktiga ord kan komma att bli mera frekventa i framtiden. Erfarenheterna från de tre senaste upplagorna av SAOL (1923, 1950 och 1973) tyder f.ö. på att det beträffande stavningen av främmande ord i den nyaste svenskan spelar mindre roll vad SAOL — eller andra språkvårdande organ — rekommenderar. Det faktiska språkbruket, framför allt inom pressen, tycks gå sina egna vägar, även om dessa vägar röjts av dem som systematiskt sysslat med frågan om främmande ords stavning, från Leopold och fram till vår egen tid.